

УДК 343.3

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.05.110>

ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ОХОРОНИ: ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Ліховіцький Я.О.,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального права
та правоохоронної діяльності
Ужгородського національного університету
ORCID: 0000-0002-8537-2676
e mail: jaroslav.lihovitskyi@uzhnu.edu.ua

Ліховіцький Я.О. Перешкодження законній діяльності персоналу охорони: особливості правового регулювання.

У статті досліджено особливості перешкодження законній діяльності персоналу охорони. Констатовано факт недостатності наукових розвідок щодо правової природи перешкодження законній діяльності персоналу охорони. Метою дослідження є аналіз змісту перешкодження законній діяльності персоналу охорони та визначення відповідних видів кримінальних правопорушень проти охоронної діяльності. Для досягнення цілей статті було використано комплекс наукових методів: формально-догматичний (юридико-технічний) – під час визначення термінів «перешкодження», «втручання» та «вплив»; порівняльно-правовий – у межах порівняння норм Кримінального кодексу (КК) України та проекту КК України. Застосування методів аналізу, синтезу, індукції та дедукції дозволило побудувати логічну структуру наукової статті та зробити обґрунтовані висновки щодо змісту перешкодження законній діяльності персоналу охорони та визначення видів кримінальних правопорушень проти охоронної діяльності.

У дослідженні проаналізовано поняття «перешкодження», «втручання» та «вплив». Висловлена та обґрунтована гіпотеза, що терміни «перешкодження», «вплив» та «втручання» при використанні їх як ознак об'єктивної сторони кримінального правопорушення слід вважати тотожними. Сформульовано поняття «перешкодження законній діяльності персоналу охорони», як створення будь-яких перепон або встановлення обмежень у професійній діяльності, з метою не допустити виконання на належному рівні посадових обов'язків або добитися їх невиконання. Обґрунтовано, що ознаками перешкодження законній діяльності персоналу охорони є: 1) дія чи бездіяльність, яка полягає в недопущенні або ускладненні виконання професійних обов'язків персоналом охорони;

2) мета діяння – спрямованість проти законної діяльності персоналу охорони. Зроблено висновок, що шкода, яка завдається персоналу охорони складається з фізичних, матеріальних або морально-психологічних наслідків: фізичні наслідки проявляються в нанесенні шкоди життю та здоров'ю персоналу охорони; матеріальні – в збитках, завданих майну персоналу охорони, суб'єкта охоронної діяльності або фізичним й юридичним особам як замовникам послуги охорони; морально-психологічні – шкода психічному здоров'ю персоналу охорони.

Ключові слова: вплив, втручання, кримінальне правопорушення, наслідки правопорушення, охорона, охоронна діяльність, перешкодження законній діяльності, персонал охорони, поліція охорони, склад кримінального правопорушення.

Likhovitskyi J.O. Obstruction the legal activities of security personnel: features of normative regulation.

The article examines the specifics of obstruction of security personnel legal activities. The fact of insufficiency of scientific investigations regarding the legal nature of obstruction of security personnel legal activities has been established. The aim of investigation is to analyze the content of obstruction of security personnel legal activities and to determine the relevant types of criminal offenses against security activities. To achieve the aim of the article, a complex of scientific methods was used there, such as: the formal-dogmatic (legal-technical) was used when defining the terms «obstacle», «intervention» and «influence»; comparative legal was used within the limits of comparing the norms of the Criminal Code (CC) of Ukraine and the CCU draft. The application of the methods of analysis, synthesis, induction and deduction made it possible to build a logical structure of the scientific article and draw reasonable conclusions about the content of obstructing the legal activities of security

personnel and determining the types of criminal offenses against security activities.

The investigation analyzed the concepts of «obstruction», «interference» and «influence». It is expressed and substantiated the hypothesis that the terms «obstruction», «influence» and «interference» are used as signs of the objective side of a criminal offense should be considered identical. The concept of «obstructing the legal activity of security personnel» is defined as the creation of any obstacles or the establishment of restrictions in professional activity, with the aim of preventing the performance of official duties at the proper level or achieving its non-performance. It is substantiated that the following signs of obstruction of security personnel legal activity are: 1) action or inaction, which consists in preventing or complicating the performance of professional duties by security personnel; 2) the purpose of the action is directed against the legal activities of security personnel. It is concluded that the damage inflicted on security personnel consists of physical, material or moral and psychological consequences: physical consequences are manifested in harming the life and health of security personnel; material consequences are manifested in damages caused to the property of security personnel, subjects of security activity or natural and legal entities as customers of security services; moral and psychological consequences are manifested in damage to the mental health of security personnel.

Key words: influence, intervention, criminal offense, consequences of offense, security, security activity, obstruction of legal activity, security personnel, security police, composition of criminal offense.

Постановка проблеми. Порушення суспільних відносин у сфері охоронної діяльності загрожує як окремим сферам державних інтересів, так і національній безпеці України в цілому [13, с. 5]. Діяльність персоналу охорони під час надання послуг з охорони власності та громадян, передбачає як психічний, так і фізичний вплив на поведінку людей, у зв'язку з чим, має ризикований та конфліктний характер. Представники суб'єктів охоронної діяльності під час виконання професійних обов'язків часто стикаються з нерозумінням та певною протидією з боку як пересічних громадян, так і осіб, що переслідують протиправні цілі. Як відомо, державні органи офіційно не обліковують випадки перешкоджання законній діяльності персоналу охорони, однак з інформації, що з'являється в медіа [1] стає зрозумілим, що таких випадків не стає менше. Найчастіше випадки перешкоджання законній діяльності персоналу охорони відбуваються спонтанно. Це може бути під час

перевірки документів, що дають право входу на об'єкти, що охороняються, під час проведення контролю на безпеку при здійсненні допуску до території, що охороняється, при проведенні оглядів об'єктів, тощо. Можна також зазначити, що існують певні кореляційні зв'язки перешкоджання персоналу охорони з наявним військовим станом в Україні, соціально-економічними умовами життя суспільства, віктимною поведінкою представників суб'єкта охоронної діяльності та рівнем довіри до правоохоронної системи та державної влади.

Тому охоронна діяльність з одного боку захищає законні права фізичних та юридичних осіб; з іншого – навпаки, певним чином, обмежує конституційні права і свободи громадян. У будь-якому разі законна охоронна діяльність знаходиться під захистом, зокрема кримінального законодавства України. Зважаючи на постійні випадки перешкоджання законній діяльності персоналу охорони, актуалізується потреба дослідження цього негативного явища. Отже дослідження змісту перешкоджання законній діяльності персоналу охорони є актуальною науковою та практичною проблемою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проаналізувавши наукові дослідження з правового регулювання охоронної діяльності, ми можемо відмітити, що значна кількість вчених (О. Болотов, П. Венедиктов, В. Галуцько, М. Зубок, В. Кузнецов, Д. Павлов, З. Рахлін, В. Резвих, В. Ткаченко, О. Угровецький, О. Чередник, О. Єшук, Ю. Ярошенко, В. Штучний та ін.) вивчали різноманітні аспекти вказаної проблематики. Однак, їх увага зосереджувалась або на загальному аналізі змісту правового регулювання діяльності суб'єктів охоронної діяльності, або на спеціальних питаннях галузевого регулювання охоронної діяльності.

Питаннями кримінально-правового захисту охоронної діяльності від протиправних посягань хоча й опосередковано, але все ж таки знаходилася у сфері уваги низки вітчизняних криміналістів, зокрема Ю. Бауліна, А. Вознюка, В. Грищука, О. Дудорова, В. Ємельянова, О. Костенка, О. Литвинова, Я. Нитки, А. Пашенко, М. Хавронюка та багатьох інших вчених. Слід відзначити, що на рівні докторського дослідження саме М.В. Сийпловіч вперше проаналізував проблеми кримінально-правового захисту охоронної діяльності в Україні. Вчений у монографії «Кримінально-правовий захист охоронної діяльності в Україні», зокрема виділяє дві групи кримінальних правопорушень проти охоронної діяльності: «1) кримінальні правопорушення проти державної охоронної діяльності (ст.ст. 112, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 352, 364, 365, 367, 380, 381, 387, 443 КК); 2) кримінальні правопорушення проти приватної та громадської охорон-

ної діяльності, які представлені нормами, що опосередковано захищають інтереси такої діяльності від «зовнішніх» (ст.ст. 115, 121, 122, 125, 194, 206, 342, 348, 350, 352, 355 КК) та норми, що забезпечують дотримання закону безпосередньо учасниками таких відносин (ст. ст. 118, 124, 197, 260, 263, 359, 364, 364-1, 365, 366–368 КК)» [13, с. 482–501]. У кримінально-правовій науці існують й інші більш сучасні дослідження за вказаною проблематикою. Наприклад, Я. Нитка пропонує дещо іншу систему кримінальних правопорушень, пов'язаних зі здійсненням охоронної діяльності: «а) окремі кримінальні правопорушення, які можуть вчинені будь-якими особами, у тому числі й опосередковано суб'єктами державної або приватної чи громадської охоронної діяльності у зв'язку зі здійсненням охоронної діяльності (ст.ст. 115, 118, 121, 122, 124, 125, 194, 356, 359, 364, 364-1, 365 КК); б) кримінальні правопорушення, пов'язані зі здійсненням державної або приватної чи громадської охоронної діяльності, потерпілим від яких може бути як особа, яка безпосередньо виконує обов'язки з охорони власності та громадян, так і будь-яка інша особа, яка є об'єктом охоронної діяльності (ст. ст. 112, 206, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 350, 352, 355 КК)» [11, с. 101]. Указані дослідження свідчать про недостатній аналіз змісту саме перешкоджання законній діяльності персоналу охорони. Тому, на нашу думку, залишається у кримінально-правовій доктрині відкритим питання правової природи вказаної негативної діяльності.

Мета дослідження. Метою наукової статті є аналіз змісту перешкоджання законній діяльності персоналу охорони та визначення відповідних видів кримінальних правопорушень проти охоронної діяльності.

Для досягнення цілей статті було використано комплекс наукових методів: формально-догматичний (юридико-технічний) – під час визначення термінів «перешкоджання», «втручання» та «вплив»; порівняльно-правовий – у межах порівняння норм Кримінального кодексу (КК) України та проекту КК України. Застосування методів аналізу, синтезу, індукції та дедукції дозволило побудувати логічну структуру наукової статті та зробити обґрунтовані висновки щодо змісту перешкоджання законній діяльності персоналу охорони та визначення видів кримінальних правопорушень проти охоронної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Слід зауважити, що у кримінальному законодавстві доволі часто ототожнюються поняття «перешкоджання», «втручання» та «вплив». Аналіз Словника української мови (у 20 томах) дозволяє визначити ці поняття наступним чином: перешкоджати –

«бути перепорою для чого-небудь; створювати завади, заважати, забороняти кому-, чому-небудь» [14, с. 642]; втручатися – «брати активну участь у чомусь для припинення чого-небудь, протидіяння чому-небудь і т.ін.» [15, с. 366]; вплив – «дія, яку певна особа чи предмет або явище виявляє стосовно іншої особи чи предмета» [15, с. 314–315]. У кримінально-правовій доктрині немає також єдиної позиції щодо тлумачення вказаних термінів. Наприклад, Пилипенко Є.В. надає таке визначення поняттю «перешкоджання діяльності» – це «створення перешкод (перепон) у реалізації права іншої особи на певну діяльність, не заборонену законом, тобто дію або бездіяльність (фізичну або інтелектуальну), спрямовану на недопущення, припинення або ускладнення такої діяльності» [12, с. 37]. На думку В. Навроцького, втручання – це «дії, завдяки яким особа стає учасником чужої для неї справи, вплив на поведінку інших осіб, участь у справі з метою зміни її ходу» [10, с. 547]. На думку Я. Карапейчика, який порівнює поняття «втручання» та «перешкоджання» і робить такий висновок, що «перешкоджання» є наслідком втручання, яке мало на меті перешкодити [4, с. 457]. С. Єрмолаєва-Задорожня вважає, що термін «перешкоджання» охоплює собою інші терміни «вплив» та «втручання», оскільки «воно значно розширює спектр діянь, які перешкоджають належному виконанню персоналу охорони своїх обов'язків» [2, с. 37]. На підставі аналізу викладених наукових позицій, висловимо та спробуємо обґрунтувати гіпотезу, що терміни «перешкоджання», «вплив» та «втручання» при використанні їх як ознак об'єктивної сторони кримінального правопорушення слід вважати тотожними.

Порівняння норм чинного КК України та норм проекту КК України дозволяє зробити висновок, що законодавець та автори проекту використовують паралельно вказані терміни для опису об'єктивної сторони кримінальних правопорушень: перешкоджання (ст.ст. 114-1, 157, 170, 171, 174, 180, 340, 341, 351, 351-1, 351-2, 363-1, 382, 386, 447 КК України; ст.ст. 4.8.10, 4.10.4, 4.10.15, 4.11.6, 4.11.10, 8.2.5, 8.2.25, 8.3.2, 11.5.9 проекту КК України), втручання (ст.ст. 157, 158, 289, 292, 343, 344, 361, 361-1, 376, 376-1, 397 КК України; ст.ст. 4.10.6, 8.1.6 проекту КК України) та вплив (ст.ст. 171, 255, 255-1, 255-3, 258-4, 343, 344, 369-2, 369-3, 426-1 КК України; ст.ст. 4.10.5, 7.1.7, 7.1.8, 7.9.7, 8.1.5, 8.2.12, 8.2.21, 9.5.15, 9.5.16, 9.7.8 проекту КК України) [6; 7].

Також проект КК України визначив окремі поняття, зокрема вплив, як «спонукання іншої людини вчинити чи не вчинювати певну дію» (п. 7 ч. 1 ст. 1.4.1), а насильство – «фізичний, акустичний, світловий, термічний чи хімічний

вплив на іншу людину» (п. 30 ч. 1 ст. 1.4.1) [7]. Такі визначення свідчать про різний зміст терміну «вплив», який використовують автори проєкту КК України. Наприклад, якщо в понятті насильства замість терміну «вплив» використаємо його визначення за п. 7 ч. 1 ст. 1.4.1 проєкту КК України, то отримаємо певний дисонанс: фізичне, акустичне, світлове, термічне чи хімічне спонукання іншої людини вчинити чи не вчинювати певну дію на іншу людину. Тому таке визначення потребує певної трансформації. За такою логікою, потребує визначення в проєкті КК України й термін «перешкодження».

Цей аналіз дозволяє зробити висновок, що на відміну від чинного КК України, проєкт КК України найбільше використовує терміни «перешкодження» та «вплив». За рахунок догматичного аналізу ми не встановили особливих відмінностей між цими термінами, порівнюючи різні склади кримінальних правопорушень, в яких згадуються ці слова. Тому напрошується висновок, що терміни «перешкодження», «вплив» та «втручання» при використанні їх як ознак об'єктивної сторони кримінального правопорушення, при відсутності їх нормативного визначення, слід вважати тотожними.

Щоб визначити зміст перешкодження законній діяльності персоналу охорони слід виокремити його ознаки. По-перше, перешкодження це дія чи бездіяльність, які проявляються у різноманітному впливі на персонал охорони, спрямованому на недопущення або ускладнення виконання професійних обов'язків, що пов'язані з реалізацією покладених на них завдань. Отже, метою зазначеної діяльності є недопущення виконання або неналежне виконання повноважень покладених на персонал охорони з різних мотивів. По-друге, перешкодження спрямоване саме проти законної діяльності персоналу охорони. Посилання на законність такої підприємницької діяльності, по-суті, є визначальною. Законність виконання обов'язків персоналом охорони передбачає, що представники суб'єкта охоронної діяльності, реалізуючи свої повноваження, діють відповідно до вимог чинного законодавства. На підставі викладеного можна сформулювати такі ознаки перешкодження законній діяльності персоналу охорони: 1) дія чи бездіяльність, яка полягає в недопущенні або ускладненні виконання професійних обов'язків персоналом охорони; 2) мета діяння – спрямованість проти законної діяльності персоналу охорони.

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що перешкодження законній діяльності персоналу охорони – це створення будь-яких перепон або встановлення обмежень у професійній діяльності, з метою не допустити виконання на належному рівні посадових обов'язків або добитися їх невиконання. Слід зазначити,

що в КК України відсутня окрема стаття чи розділ, що прямо передбачає відповідальність за перешкодження професійній діяльності персоналу охорони. У зв'язку з цим, структура перешкодження законній діяльності персоналу охорони, на нашу думку, включає такі групи кримінальних правопорушень за спрямованістю (за винятком поліції охорони): а) кримінальні правопорушення проти персоналу охорони (ст. ст. 115, 118, 121, 122, 124, 125, 194, 350, 352, 356 КК України); б) кримінальні правопорушення проти об'єктів охорони (ст.ст. 112, 115, 118, 121, 122, 124, 125, 194, 206, 206-2, 263, 346, 350, 352, 358, 359 КК України). Додатково слід відзначити, що аналіз норм КУпАП дозволив зробити висновок, що не існує жодної заборони, яка б тією чи іншою мірою передбачала адміністративну відповідальність за невиконання вимог персоналу охорони, окрім ст. 185 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП), яка передбачає відповідальність, зокрема за злісну непокору законному розпорядженню або вимозі поліцейського при виконанні ним службових обов'язків (стосується лише поліції охорони). На нашу думку, цю прогалину слід усунути через внесення відповідних змін до КУпАП.

У теорії кримінального права явище перешкодження законній діяльності поділяється на «внутрішнє» та «зовнішнє» перешкодження [3, с. 266]. Під «внутрішнім» перешкодженням слід розуміти певний вплив, який вчиняється посадовими та службовими особами державних органів (наприклад, представниками правоохоронних органів тощо) [3, с. 266]. Найбільш поширеними формами прояву внутрішнього перешкодження є, наприклад, різнобічний вплив представників правоохоронних органів на персонал охорони шляхом зловживання (перевищення) владою або службовим становищем, що полягає у наданні незаконних або таких, що суперечать інтересам служби, обов'язкових вказівок чи доручень, погроза анулювати ліцензію за охоронну діяльність тощо.

Під зовнішнім перешкодженням професійній діяльності персоналу охорони слід розуміти дії, які спрямовані на протидію належному виконанню посадових обов'язків представником суб'єкта охоронної діяльності [3, с. 266]. Способи перешкодження законній діяльності персоналу охорони можуть бути різними: як насильницькими (наприклад, вбивство, тілесні ушкодження, опір, знищення майна та ін.), так і не насильницькі (психологічний вплив, висунення незаконних вимог, надання завідомо неправдивої інформації, незаконні дії з документами, дискредитація суб'єкта охоронної діяльності їх посадових осіб, інший вплив на персонал охорони тощо).

Зміст перешкоджання законній діяльності персоналу охорони неможливо розкрити без розгляду наслідків такої негативної діяльності. Безумовно, наслідки перешкоджання законній діяльності персоналу охорони мають свої особливості. Діяльність представників суб'єкта охоронної діяльності передбачає запобігання та/або недопущення чи припинення протиправних дій щодо осіб та майна. Стаючи на заваді законній діяльності персоналу охорони, винні особи, фактично, впливають на основи правопорядку в державі. Це призводить до послаблення авторитету суб'єкта охоронної діяльності і до збільшення почуття безкарності серед осіб які вчиняють такі діяння.

Через недостатній рівень висвітлення в медіа перешкоджання законній діяльності персоналу охорони у представників правоохоронних органів та пересічних громадян можуть складатися викривлене уявлення про його наслідки. У теорії кримінальному праві, як правило, суспільно небезпечні наслідки кримінальних правопорушень виражаються у виді та розмірі заподіяної шкоди матеріального і нематеріального характеру. Наслідки перешкоджання законній діяльності персоналу охорони охоплюють широкий спектр шкоди, яка спричиняється. Наслідки перешкоджання законній діяльності персоналу охорони мають свій вираз у шкоді безпосередньо персоналу охорони та фізичним й юридичним особам як замовникам послуги охорони.

Розпочнемо розгляд із шкоди, яка завдається персоналу охорони і яка складається з фізичних, матеріальних та морально-психологічних наслідків. Фізичні наслідки проявляються в нанесенні шкоди життю та здоров'ю персоналу охорони, матеріальні – в збитках, завданих майну персоналу охорони, суб'єкта охоронної діяльності або фізичним й юридичним особам як замовникам послуги охорони, морально-психологічні – шкода психічному здоров'ю персоналу охорони.

Персонал охорони в умовах воєнного стану все частіше контактує з кримінально активною частиною населення, тому випадки завдання шкоди життю та здоров'ю трапляються регулярно. Також слід не забувати про значну кількість зброї та боєприпасів, які незаконно зберігаються, а іноді й використовуються військовослужбовцями та цивільними особами.

Матеріальні наслідки перешкоджання професійній діяльності персоналу охорони виражаються у шкоді завданій безпосередньо майну персоналу охорони, суб'єкта охоронної діяльності, а також фізичним й юридичним особам як замовникам послуги охорони. При спробах захоплення об'єктів охорони пошкоджуються паркани, вікна, двері. У разі протистояння персоналу охорони з агресивними нападниками може

бути пошкоджений транспорт, одяг, спецзасоби персоналу охорони або коштовне обладнання на постах (ЕОМ, оргтехніка, технічні засоби охорони тощо). Після проведення протиправних силових проникнень на об'єкти охорони, витрачаються значні кошти на усунення їх наслідків.

Морально-психологічна шкода спричиняє не лише втрату здоров'я, матеріальних цінностей, але й впливає на загальну обстановку всередині суб'єкта охоронної діяльності. Тому при такій шкоді є актуальним саме психологічна стійкість персоналу охорони. Як відомо, діяльність персоналу охорони постійно супроводжується стресовими ситуаціями і відомим ризиком для життя та здоров'я. Вказані форми перешкоджання законній діяльності мають значний вплив на професійну стійкість персоналу охорони. Враховуючи складність повсякденної діяльності це є потужним фактором деморалізації персоналу охорони, обезцінювання їх моральних цінностей, деформації індивідуальної свідомості і психології [2, с. 37]. Явище перешкоджання законній діяльності дає підстави вважати його вкрай небезпечним, оскільки воно призводить до професійно-психологічної деформації персоналу охорони [5]. Психологи роблять висновок, що під впливом негативних впливів може виникнути «професійна деструкція» – «негативні наслідки робочих стресів, що поступово накопичилися у вигляді стійких змін структури й змісту професійної діяльності, а також структури особистості суб'єкта» [2, с. 37]. Це стає результатом зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на особистість. Такі чинники носять загальний стресовий характер, а в окремих випадках, навіть, не завдають шкоди професійному розвитку персоналу охорони, а навпаки сприяють йому. Однак, коли вказані фактори є системними та мають хронічну форму, можна говорити про загрозу розвитку у працівника суб'єкта охоронної діяльності професійної деструкції [8]. Можемо констатувати такий висновок, що негативний характер та умови виконання професійних обов'язків сприяють виникненню у персоналу охорони синдрому професійного вигорання. Як відомо, професійне вигорання – це не втрата творчого потенціалу, а емоційне виснаження, що виникає на тлі стресу у процесі міжособистісного спілкування [9, с. 445].

Внаслідок завдання морально-психологічної шкоди у персоналу охорони порушується емоційний стан, що може виражатися у певній імпульсивній поведінці та агресивному відношенні до сторонніх осіб. Це також впливає на можливість логічно мислити, ефективно вирішувати професійні задачі, а також втрачається здатність доброзичливого ставлення до інших, зокрема з'являються певні проблеми в налагоджуванні зв'язків з оточуючими. Також у пер-

соналу охорони все частіше з'являються сумніви у правильності вибору професії [2, с. 37]. Ускладнення морально-психологічного клімату негативно впливає, як на окремих структурний (відокремлений) підрозділ, так і на суб'єкт охоронної діяльності в цілому. Результатом цього є небажання персоналу охорони надалі здійснювати охоронну діяльність – не укладання наступних трудових контрактів для роботи в суб'єкті охоронної діяльності, не виконання або неякісне виконання покладених обов'язків, що може призвести до негативних наслідків.

Соціально-економічні, соціально-правові та соціально-психологічні наслідки впливають на: суб'єкт охоронної діяльності, фізичних й юридичних осіб як замовників послуги охорони. Внаслідок перешкоджання законній діяльності персоналу охорони, порушуються не лише їх права та обов'язки, але й стабільне, нормальне функціонування суб'єктів охоронної діяльності, з'являються такі негативні явища, як деморалізація персоналу охорони, а вона своєю чергою, дестабілізує діяльність суб'єктів охоронної діяльності в цілому.

Висновки.

1. Перешкоджання законній діяльності персоналу охорони – це створення будь-яких перепон або встановлення обмежень у професійній діяльності, з метою не допустити виконання на належному рівні посадових обов'язків або добитися їх невиконання.

2. Ознаками перешкоджання законній діяльності персоналу охорони є: 1) дія чи бездіяльність, яка полягає в недопущенні або ускладненні виконання професійних обов'язків персоналом охорони; 2) мета діяння – спрямованість проти законної діяльності персоналу охорони.

3. Шкода, яка завдається персоналу охорони складається з фізичних, матеріальних та морально-психологічних наслідків. Фізичні наслідки проявляються в нанесенні шкоди життю та здоров'ю персоналу охорони, матеріальні – в збитках, завданих майну персоналу охорони, суб'єкта охоронної діяльності або фізичним й юридичним особам як замовникам послуги охорони, морально-психологічні – шкода психічному здоров'ю персоналу охорони.

4. Проведений аналіз дозволив зробити висновок, що на відміну від чинного КК України, проект КК України найбільше використовує терміни «перешкоджання» та «вплив». Не встановлено особливих відмінностей між цими термінами при порівнянні різних складів кримінальних правопорушень. Висловлена та обґрунтована гіпотеза, що терміни «перешкоджання», «вплив» та «втручання» при використанні їх як ознак об'єктивної сторони кримінального правопорушення слід вважати тотожними.

5. Перешкоджання законній діяльності персоналу охорони (за винятком поліції охорони) включає такі види кримінальних правопорушень: а) кримінальні правопорушення проти персоналу охорони (ст.ст. 115, 118, 121, 122, 124, 125, 194, 350, 352, 356 КК України); б) кримінальні правопорушення проти об'єктів охорони (ст.ст. 112, 115, 118, 121, 122, 124, 125, 194, 206, 206-2, 263, 346, 350, 352, 358, 359 КК України).

6. Пропонуємо передбачити адміністративну відповідальність за невиконання вимог персоналу охорони в КУпАП.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. В Одесі засудили молодика за розбійний напад на охоронця спорткомплексу. 15.12.2023. URL: <https://odesa.rayon.in.ua/news/660565-v-odesi-zasudili-molodika-za-rozbiyniy-napad-na-okhorontsya-sportkompleksu>.
2. Єрмолаєва-Задорожня С.В. Кримінологічна характеристика перешкоджання службовій діяльності працівників правоохоронних органів та його запобігання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2019. 216 с.
3. Єрмолаєва-Задорожня С.В. Перешкоджання службовій діяльності працівників правоохоронних органів: поняття, різновиди та форми прояву. *Питання боротьби зі злочинністю*: зб. наук. пр. / редкол.: В.І. Борисов та ін. Харків : Право, 2017. Вип. 33. С. 261–272.
4. Карапейчик Я.І. Втручання у діяльність працівника правоохоронних органів: визначення змісту та співвідношення із суміжними поняттями. *Держава і право*. 2012. Вип. 56. С. 456-457.
5. Кісіль З.Р. Корупція в органах внутрішніх справ: проблеми протидії. URL: http://journal.lvduvs.edu.ua/visnyky/nvsy/02_2009/09kzrspp.pdf.
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14?find=1&text=вплив#w1_65.
7. Кримінальний кодекс України : проект станом на 16.06.2024 р. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2024/06/17/kontrolnyj-tekst-proyektu-kk-16-06-2024.pdf>.
8. Мацегора Я.В. Проблема професійних деструкцій та деформацій працівників правоохоронних органів. *Вісник Національного університету оборони України*. 2013. Вип. 2. С. 247–252.
9. Мащак С.О. Професійне вигорання особистості як соціально психологічна про-

- блема. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія психологічна. 2012. Вип. 2(1). С. 444–452.
10. Навроцький В.О. Кримінальне право України: Особлива частина: курс лекцій. Київ : Знання, КОО, 2000. 772 с.
 11. Нитка Я.М. Кримінальні правопорушення у сфері охоронної діяльності: поняття, система та види. *Актуальні проблеми держави і права* : збірник наукових праць. 2023. Випуск 100. С. 96–103.
 12. Пилипенко Є.В. Перешкоджання діяльності у кримінальному праві України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2018. 228 с.
 13. Сийпловіч М. Кримінально-правовий захист охоронної діяльності в Україні : монографія. Харків : Панов, 2019. 614 с.
 14. Словник української мови у 20 т. Том 12: П–Підкурювач / Наук. кер. проєкту В.А. Широков. Київ : Наукова думка, 2021. 1024 с.
 15. Словник української мови у 20 т. Том 3: Відставання–Гуральня / Наук. кер. проєкту В.М. Русанівський. Київ : Наукова думка, 2012. 1120 с.
 16. Белов Д.М., Швед І.І., Белова М.В. Правоохоронна функція держави: роль та місце органів прокуратури. *Науковий вісник УжНУ. Серія «Право»*. Випуск 76(2). Ч. 2. 2023. С. 13–20.
 17. Заборовський В.В., Бисага Ю.М., Белов Д.М. Щодо права адвоката на отримання від клієнта конфіденційної інформації та її захист в умовах глобалізації. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 3. 2023. С. 382–389.